

Aan Staatssecretaris

nota

Reactienota zienswijzen en adviezen Reikwijdte en
detailniveau Nationaal Programma Radioactief Afval

TER BESLISSING

Datum

13 mei 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/124624

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir Duurzame Leefomg & Circ

Economie

Leefomgeving

Beslistermijn

21 mei 2024

Bijlage(n)

3

Aanleiding

U heeft op 15 februari 2024 de Eerste en Tweede Kamer geïnformeerd (kenmerk IENW/BSK-2023/23107) over het advies van de Commissie mer over de notitie reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport (MER) voor het 'Nationaal Programma Radioactief Afval' (NPRA). Met het NPRA worden beleidsmaatregelen en strategieën op zowel nationaal als internationaal niveau beschreven met als doel om een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval te waarborgen, zodat vermeden wordt dat een onnodige last op de toekomstige generaties wordt gelegd.

In de Kamerbrieven heeft u aangegeven dat de reactie op het advies voor de inhoud van het MER tezamen met de beantwoording van de ingediende zienswijzen in een reactienota verwerkt zal worden. De reactienota en begeleidende Kamerbrieven zijn als bijlage bij deze nota bijgevoegd.

Geadviseerd besluit

- Kennis te nemen van de inhoud van de reactienota met begeleidende Kamerbrieven en akkoord te gaan met de verzending daarvan.

Kernpunten

Naar aanleiding van het advies van de Commissie mer worden wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de eerdere notitie voor de reikwijdte en detailniveau. De wijzigingen betreffen:

Te onderzoeken alternatieven

- In het MER wordt de huidige milieusituatie in beeld gebracht. Een extrapolatie van de milieusituatie voor de periode 2025-2035 bij voortzetting van het huidige beleid wordt opgenomen in het MER. Dit is de looptijd van het nieuwe NPRA. Voor de periode na 2035 is het NPRA vooral agenderend. Veel zaken die van invloed kunnen zijn op de soort en hoeveelheid radioactief afval (bijvoorbeeld welke type kernreactoren worden gekozen voor de mogelijk nieuwe centrales) zijn nog onbekend en behoren niet tot de scope van het NPRA.
- Er is een aantal realistische alternatieve beleidsopties naast het bestaande beleid. In het MER worden de beleidsopties, zowel bestaand beleid als de alternatieve opties, beoordeeld op mogelijke negatieve en positieve effecten.

- Vervolgens worden combinaties van beleidsopties gemaakt (alternatieven). De alternatieven worden in het MER beoordeeld op milieueffecten. Daarbij wordt er ook ingegaan op hoe de afzonderlijke beleidsopties binnen een alternatief elkaar beïnvloeden.

Datum

13 mei 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/124624

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Leefomgeving

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

Het opstellen van een routekaart naar eindberging

In het MER wordt ingegaan op de zogenoemde routekaart. De routekaart is een verzameling van processen om te komen tot een eindberging van radioactief afval. Deze processen moeten nog worden uitgewerkt. In de routekaart zullen 6 sporen worden doorlopen:

1. Een onderzoekspoor/kennisspoor
2. Financieel spoor
3. Juridisch spoor
4. Multinationaal spoor
5. Participatie spoor
6. Politiek en bestuurlijk spoor

Deze sporen worden in het NPRA verder uitgewerkt. In de routekaart wordt gekeken naar wat nodig is om besluiten te nemen over de eindberging. In de routekaart worden verschillende tussenstappen gedefinieerd waarin mogelijk beslissingen genomen moeten worden.

Het beleid rondom nucleaire veiligheid en stralingsbescherming is ervoor om voorziene risico's aan te pakken en het optreden van mogelijke negatieve effecten zo veel mogelijk te voorkomen, of als dat niet mogelijk is, de negatieve effecten zoveel mogelijk te verkleinen (mitigeren). Het uitgangspunt over de last op toekomstige generaties gaat over zorgen voor het afval dat er al is, en nu of binnen afzienbare tijd ontstaat. Door nú aan de lange termijn te werken, wordt ervoor gezorgd dat toekomstige generaties niet onnodig worden belast. Het Nederlandse beleid sluit daarbij aan bij de Richtlijn 2011/70/Euratom.

Nieuw Beoordelingskader

Het beoordelingskader zoals beschreven in het concept- Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) zal op een aantal punten worden aangevuld op basis van het advies van Commissie mer en de zienswijzen. Aan het beoordelingskader is een apart thema 'stralingsbescherming' toegevoegd om ervoor te zorgen dat dit onderwerp duidelijker aan bod komt. Daarnaast is het thema 'water' aangevuld met het criterium drinkwatervoorziening en is stikstofdepositie toegevoegd aan het thema 'lucht'.

Krachtenveld

- Uit de zienswijzen komt duidelijk de zorg naar boven dat door het radioactief afval onredelijke lasten voor latere generaties zouden kunnen ontstaan. Dit is mede naar aanleiding van de ontwikkeling in de energietransitie waarbij kernenergie een belangrijker plaats in de energiemix zal vervullen. In het MER en/of programma moet daarom duidelijk naar voren komen dat het voorkomen van onredelijke lasten voor latere generaties een uitgangspunt van het NPRA en van toekomstig beleid zal zijn.
- Daarnaast hebben meerdere indieners vragen gesteld over de eindberging en de route daarnaartoe. Ook de financiering voor het beheer van radioactief afval en de implicaties door eventueel stijgende kosten voor de eindberging kwam daarbij aan bod. Het MER en NPRA zullen alleen antwoord geven op de vraag over de route naar een eindberging. De keuze over de locatie en uitvoering van de eindberging valt buiten de scope van het NPRA (2025-2035).

Datum

13 mei 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/124624

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir Duurzame Leefomg & Circ

Economie

Leefomgeving

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

Afstemming

De reactienota is tot stand gekomen in samenwerking tussen directie DLCE (bevoegd gezag voor mer) en OenM (bevoegd gezag voor het NPRA) van DGMI. HBJZ heeft op relevante onderdelen van de reactienota meegekeken. DCO is geïnformeerd over de hoofdlijn van de reactienota.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing

Volgnummer	Naam	Informatie
1+2	Kamerbrieven aan de Eerste en Tweede Kamer.	De brieven waarmee reactienota aan de beide Kamers aangeboden wordt.
3	Reactienota	Reactie op het advies van de Commissie mer en ontvangen zienswijzen. De nota vormt tevens het uitgangspunt voor de reikwijdte en detailniveau van het op te stellen MER.